

Fagskolen i Østfold

Studieplan 2018-2020

Livsstils- og kroniske sykdommer

60 studiepoeng

Revidert 31.05.2018

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
2. Forventet læringsutbytte	3
2.1 Kunnskaper	3
2.2 Ferdigheter	3
2.3 Generell kompetanse	4
3. Opptakskrav.....	4
4. Tekniske forutsetninger	5
5. Studietilbudets oppbygging og innhold	6
5.1 Omfang	6
5.2 Innhold og organisering.....	6
6. Læringsformer	7
7. Praksis.....	9
8. Evaluering	12
9. Vurdering.....	12
9.1 Vurdering av praksis	13
9.2 Mappevurdering.....	13
9.3 Kriterier for vurdering av skriftlige arbeidskrav	14
10. Eksamen	14
10.1. Rett til begrunnelse og klage over karakterfastsetting.....	14
10.2 Klage over formelle feil ved eksamen	15
11. Dokumentasjon	15
11.1 Vitnemål	15
11.2. Karakterutskrift	15
12. Litteratur.....	15
Vedlegg 1 Emnebeskrivelse.....	16
Emne 1: Felles innholdsdel.....	16
Emne 2: Livsstils- og kroniske sykdommer.....	20
Emne 3: Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid.....	22
Emne 4: Organisering, system og ledelse	25
Emne 5: Hovedprosjekt	28

1. Innledning

Hovedmålsettingen for videreutdanning i helse- og sosialfag

Med fagskoleutdanning menes yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Med yrkesrettet utdanning menes utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak.

Brukerne stiller krav til kvalitet på tjenestene og fagskoleutdanning vil kunne gi en spisskompetanse for fagarbeidere i sektoren. Overordnet mål for fagskoleutdanningene er å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk standard som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak med tjenesteytere og brukere. Fagskoleutdanningene skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse- og oppvekstsektoren. Dagens og framtidens utfordringer for samfunnet generelt og innen helse- og oppvekstsektoren spesielt, innebærer behov for nytenkning innen utdanningene.

Fagskoleutdanningen er tverrfaglig, og har et klart brukerperspektiv. Med tverrfaglig i denne sammenheng menes at fagskoleutdanningene er rettet mot arbeidstakere med forskjellig faglig bakgrunn innen helse- og oppvekstfagene fra videregående opplæring. Helse- og oppvekstfaglig yrkesutøvelse er basert på en kombinasjon av praktiske erfaringer fra arbeid med mennesker og nyere relevant kunnskap om det helse- og oppvekstfaglige området. I tillegg er det nødvendig at yrkesutøvere gjør vurderinger og fatter beslutninger på et rettslig og etisk holdbart grunnlag.

Helse- og oppvekstsektoren påvirkes av samfunnsutviklingen, det skjer også raske endringer i medisinsk utvikling og befolkningens helsetilstand. De siste årene har vært preget av gjennomgripende helse- og oppvekstpolitiske reformer. Grunnet både demografiske forhold og en samfunnsutvikling med økende etterspørsel etter alle typer helse- og oppveksttjenester, er det av avgjørende betydning for vårt velferdssamfunn at vi klarer å rekruttere nytt samt beholde kompetent personell. Samfunnet endrer seg raskt, og blir stadig mer komplekst. Dette fordrer en kontinuerlig utvikling av velferdstjenestene og det er viktig at også ansatte får delta i denne utviklingen. Kvalifisert personell utgjør den viktigste ressursen i helse- og oppveksttjenesten og denne tilgangen er en forutsetning for å kunne gjennomføre reformer og opptrappingsplaner innen denne tjenesten.

Studieplanen i Livsstils- og kroniske sykdommer er bygget over samme lest som andre fagskoleutdanninger i helse- og oppvekstfag, med felles emne 1. Dette skal bidra til at studentene utvikler nødvendige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse for fagarbeidere i helse- og oppveksttjenestene. En sentral begrunnelse for en felles del er også målet om et bedre samarbeid mellom ansatte og bred kompetanse på tvers av faggrensene innen helse- og oppvekstsektoren. Temaene i studiets 1. emne danner basis for, og skal videreføres i de enkelte fagspesifikke emner.

Begrunnelse for fagskoleutdanning i Livsstils- og Kroniske sykdommer, 60 studiepoeng

Bakgrunnen for denne planen er Meld. St. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen; Rett behandling – på rett sted – til rett tid der styrking av kommunens tjenester opp imot mennesker med kroniske lidelser står svært sentralt. I årene framover vil det bli stadig flere mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer og med bakgrunn i denne reformen vil denne gruppen i mye større grad bli ivaretatt av kommunehelsetjenesten.

En fagskoleutdanning i Livsstils- og kroniske sykdommer vil være et viktig bidrag for å sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for kompetanse i tråd med dagens og framtidens oppgaver og utfordringer innenfor viktige satsingsområder som helsefremmende- og sykdomsforebyggende arbeid, habilitering og rehabilitering.

Et grunnleggende utgangspunkt for all aktivitet rettet mot mennesker med livsstils- og kroniske lidelser, er forståelsen for at gruppen er svært sammensatt. Dette gjør at studentene må fokusere på en helhetlig tilnærming i sitt møte med mennesker, kunne ha en god systemforståelse slik at tilrettelegging for samhandling mellom de ulike partene i pasientbehandlingen sikres.

Viktige områder å utvikle kunnskap og kompetanse for helsepersonell med videregående opplæring i kommunene i vårt fylke er overfor mennesker med kols, hjerte- og kar lidelser, diabetes og sykkelig overvekt. Viktige temaer i den sammenheng er;

- sykdomsforståelse
- livsstil og helse – helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid
- habilitering og rehabilitering
- organisering og samhandling mellom aktørene i pasientforløpet

Fagskoleutdanningen i livsstils- og kroniske sykdommer gjennomføres som et deltidsstudium over to år med omfang tilsvarende ett år som heltidsstudium. Alle studenter som fullfører og består utdanningen, vil få vitnemål med gradsbeviset «Vocationell Diploma».

2. Forventet læringsutbytte

2.1 Kunnskaper

Kandidaten:

- har kunnskap om livsstils- og kroniske sykdommer, ulike begreper og hvilke former for forebygging og behandling som finnes
- har innsikt i relevante lovverk, forskrifter og retningslinjer som regulerer tjenesteytingen og kvaliteten på helsetjenester til mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer
- har kunnskap om aktørene i pasientforløp og organisering av tjenestetilbudet til mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer.
- har kunnskap om hva som fremmer og hemmer god helse for pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid knyttet til livsstils- og kroniske sykdommer
- forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid og sammenhengen mellom helseatferd og livsstils- og kroniske sykdommer på tvers av etater og tjenestenivå

2.2 Ferdigheter

Kandidaten:

- kan anvende etiske retningslinjer, relevant lovverk og forskrifter for å belyse en praktisk og teoretisk problemstilling rettet mot pasienter som har livsstils- og kroniske sykdommer
- kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid til å veilede pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer om livsstilsendringer og mestring når helse og funksjonsevnen endres
- kan anvende kunnskap om livsstils- og kroniske sykdommer for å delta i behandling og rehabilitering, og til å planlegge og iverksette tiltak som ivaretar brukerens behov for pleie og omsorg
- kan anvende metoder og verktøy som bidrar til mestring, selvstendighet, helsefremgang og livskvalitet for personer som er i faresonen for å få/eller som har fått livsstils- og kroniske sykdommer
- kan finne, bruke og henviser til informasjon og fagstoff som er relevant for faglige problemstillinger knyttet til arbeidet med pasienter som har livsstils- og kroniske sykdommer

- kan kartlegge og identifisere faglige problemstillinger og behov for tiltak for personer eller grupper som er i faresonen for å få eller som har fått livsstils- og kroniske sykdommer

2.3 Generell kompetanse

Kandidaten:

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i arbeidet med mennesker som har livsstils- eller kroniske sykdommer
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk i yrkesutøvelsen som ivaretar faglig forsvarlighet og brukermedvirkning hos mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer
- kan utføre arbeid på en måte som bidrar til helsefremgang og mestring og som møter behovet for meningsfull aktivitet for aktuelle målgrupper knyttet til livsstils- og kroniske sykdommer
- kan i samarbeid om tjenestetilbudet til menneskers som har livsstils- og kroniske sykdommer, bygge relasjoner med kolleger og på tvers av avdelinger og etater
- kan gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen utvikle, bruke og tilpasse helsefremmede tiltak til brukere med livsstils- og kroniske sykdommer

3. Opptakskrav

Krav til opptak er fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev /vitnemål som helsefagarbeider, hjelpepleier eller tilsvarende, fra studieretning for helse- og oppvekstfag. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fagprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve.

Søkere uten fagbrev som vurderes tatt opp til studiet Livsstils- og kroniske sykdommer ved Fagskolen i Østfold på bakgrunn av realkompetansevurdering må kunne dokumentere minst fem års relevant yrkespraksis (omregnet til heltidsstilling) eller skolegang. Det må også kunne dokumenteres tilstrekkelig grunnlag i felles allmenne fag tilsvarende læreplanene i Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram.

Relevant praksis

For studieretning livstils- og kroniske sykdommer er relevant praksis arbeidsoppgaver innen stell og pleie i helse- og omsorgssektoren, både offentlig og privat som sykehjem, hjemmesykepleien, sykehus, helsehus og omsorgsbolig. Listen er ikke uttømmende.

Søkere med utenlandsk utdanning:

Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene er kvalifiserte for opptak når den videregående opplæringen i de respektive landene gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk ettårig fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag.

Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør, og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i de felles allmenne fagene tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige studieretninger i Kunnskapsløftet 2006.

Søkere må ha kunnskaper i norsk tilsvarende test for høyere nivå med minimum ferdighetsnivå på B2.

Søkere som har utenlandsk utdanning, godkjent i Norge, må også være autorisert i Norge ved inntak til fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag.

Politiattest

Politiattest må fremlegges ved opptak.

Klage på opptak

Det er mulig å klage på vedtak om opptak, jmf. Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Østfold

4. Tekniske forutsetninger

Studentene må disponere egen PC under studiet. Oppdaterte spesifikasjoner og programvare på bærbar PC ligger tilgjengelig som veiledning på skolens hjemmeside: Veiledning for anskaffelse av bærbar datamaskin

Skolen tilbyr trådløs tilgang til internett og multifunksjonsmaskiner med mulighet for utskrift, kopiering og skanning. I tillegg får hver student egen epost, fagapplikasjoner via citrix og tilgang til programpakken O365. Skolens formelle pedagogiske arbeidsflate er læringsplattformen, for tiden Fronter. Der publiseres lokal forskrift, studieplaner, arbeidskrav, undervisningsplaner, beskjeder etc. Innleveringer og veiledning på skriftlig studiearbeid gjøres i skolens læringsplattform. Ved starten av studiet får studentene opplæring i skolens digitale læringsplattform som vedlikeholdes under studiet ved aktiv bruk.

Skolen er bestykket med interaktive tavler og White Board i alle undervisningsrom og studentene disponerer 11 grupperom med tilgang til visningsskjerm for PC og White Board. I tillegg er det infoskjermer i hver etasje.

Skolen har egen systemansvarlig som vedlikeholder skolens datautstyr og yter service til studenter. I tillegg har studentene muligheten for support gjennom fylkeskommunens hjelpdesk.

For at studentene skal bli komfortable med teknologien gjennomføres det opplæring med samtlige studenter ved fagskolen. Under denne samlingen vil studentene selv prøve ut de digitale plattformene som benyttes, under veiledning av undervisningspersonell, systemansvarlig og pedagogisk IKT-ansvarlig. Dette er også viktig for å kvalitetssikre at studentenes hardware (PC) takler den softwaren som studiet krever.

Se: Beskrivelse av tekniske løsninger nettbaserte studier.

5. Studietilbudets oppbygging og innhold

Studiet er lagt opp med 5 emner med teoretisk innhold, i tillegg kommer 10 uker praksis. Denne sammenheng mellom teori og praksis er i den hensikt å utvikle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen fagområdet.

5.1 Omfang

Utdanningstilbudet er basert på et heltidsstudium, 60 studiepoeng, med en normert studietid på ett år. Total omfang iberegnet egenstudier antas å være ca. 1600 timer. Utdanningen er organisert som et deltidsstudium over 2 år med 1 undervisningsdag og 1 veiledningsdag pr. uke. Praksis er en obligatorisk del av utdanningen, har et omfang på 300 timer og utgjør ca 20 fagskoleskolepoeng.

5.2 Innhold og organisering

Deltidstudiet er organisert i følgende emner fordelt over 2 skoleår:

Emner	Studiepoeng	Varighet i uker over 1 år	Varighet i uker, deltid over 2 år
Emne 1	14	9	18
Emne 2	9	6	12
Emne 3	16	10	20
Inkl. praksis 1		(5)	Praksis utgjør ca. 20 % av samlet studietid (5 uker)
Emne 4	7	4	8
Emne 5	14	9	18
Inkl. praksis 2		(5)	Praksis utgjør ca. 20 % av samlet studietid (5 uker)
Totalt	60	38	76

Forventet arbeidsmengde for studentene på det deltidsstudie med undervisning og veiledning en dag og en kveld i uken, fordelt over 2 år:

Emner	Lærerstyrt undervisning gjennomsnittlig 6t/uke	Veiledning i basisgruppe eller individuelt gjennomsnittlig 2t/uke	Veiledet praksis	Forventet selvstudietid 7,5 t. pr. uke	
Emne 1	108	36		135	
Emne 2	70	24		90	
Emne 3	123	40		150	
Inkl. praksis 1			150	37,5	
Emne 4	54	16		60	
Emne 5	108	36		135	
Inkl. praksis 2			150	37,5	
Totalt	463	152	300	645	1560

6. Læringsformer

Utdanningen innebærer at studenten er i en prosess både i forhold til faglig kunnskaper og til egenutvikling. Gjennom pedagogisk ledelse skal studentene trekkes aktivt med i egen læringsprosess. Det forventes at den enkelte student viser initiativ, og tar ansvar for egen læring og felles læringsmiljø. Studenten skal reflektere over egen læringsprosess gjennom hele utdannelsen og det vil bli lagt vekt på logg og individuelle refleksjonsnotater i praksis og teori.

Prosesslæring vil tilstrebes ved at studentens egne erfaringer, praksiskunnskaper og teoretiske kunnskaper brukes gjennom utdanningen i form av storyline, rollespill, diskusjoner og dialoger. Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige for å oppnå læringsutbytte for utdanningen. Dette innebærer at studentene i tillegg til faglig utvikling også skal utvikle evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse.

Studentene har praktisk erfaring innen egne fagområder, og denne gir anledning til å legge til rette for erfaringsbaserte læringsformer. Variasjon i valg av læringsmetoder er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse som omfatter både kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Flipped classroom:

Flipped classroom eller omvendt undervisning er en metode som snur tradisjonell undervisning på hodet. Det vil si at instruksjoner og forelesninger legges tilgjengelig på nettet, mens tiden i klasserommet blir brukt til oppgaveløsning og veiledning med lærer og medstudenter.

Fordeler med omvendt undervisning er:

- Mer tid til veiledning med studentene
- Læring er uavhengig av tid og sted. Forelesninger og instruksjoner er alltid tilgjengelige for studentene for repetisjon,
- Studenter med fravær kan følge undervisningen
- Gir god mulighet for å sjekke ut forkunnskaper

Omvendt undervisning vil organiseres på ulike måter og i varierende grad. Det vanligste er kanskje å la studentene lese en tekst, gjennomgå en presentasjon eller se en videosnutt hjemme før undervisning. Omvendt undervisning organiseres gjennom skolens læringsplattform eller i One – Note ClassNote.

Forelesning:

Forelesninger kan være en introduksjon til et tema, et overblikk over ett fagområde og et supplement til læring i gruppene på enkelte, vanskelig tilgjengelige emner. Forelesningene skal hjelpe studentene til å få et bedre overblikk og forståelse for fagene, og ikke minst inspirere dem til å søke mer kunnskap.

Veiledning:

I utdanningen vil veiledning spille en sentral rolle som læringsarena. Studentene vil få veiledning både i studiesituasjonen på skolen, i praksis og i forbindelse med avsluttende oppgave. Veiledningen skal fungere som et bindeledd mellom personlig kompetanse, teoretisk kunnskap og yrkesspesifikke ferdigheter, som er sentrale begreper i utviklingen av en yrkesidentitet og samlet profesjonell kompetanse. I studiesammenheng er veiledning

først og fremst en arena for samtaler rundt ulike deler av den utviklingen studenter skal igjennom i løpet av studiet.

Veiledning skal være støttende og igangsettende i forhold til studentenes læringsbehov og den har et helt klart kontrollaspekt i seg i forhold til å vurdere studentens kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Gruppen / studenten og veileder skal ha en felles forståelse med henblikk på veiledningens form og innhold. Veiledningen er studentenes arena og det som skjer må være tilpasset gruppens forutsetninger og behov.

Det vil være ulike former for veiledning og i hovedsak vil det være veiledning i forbindelse med arbeidskrav, i praksis og i forhold til studieprogresjon. Veiledning kan foregå i gruppe eller individuelt, muntlig eller skriftlig.

Det er viktig at student og veileder kommer fram til en enighet om veiledningsform, det er også viktig at selve veiledningen er gjenstand for evaluering. Veiledning handler om å være i en prosess og det vil derfor være naturlig at både læringsbehovene og arbeidsmåten i veiledningen vil endres i løpet av perioden. Det er utarbeidet egne retningslinjer for praksis og retningslinjer for arbeidskrav og hovedprosjekt hvor veiledningsformer er konkretisert.

For veiledning på større oppgaver vil responstiden settes til 2 virkedager. Studentene vil bli informert om responstid før innsending. For korte faglige spørsmål, eller praktiske henvendelser, har skolen satt responstiden for henvendelser som kommer etter kl. 12 til en virkedag. Kommer den før 12.00, vil responstiden være samme dag.

Mappemetodikk:

Mappemetodikk benyttes for å få bedre sammenheng og helhet i læringsprosessen.

Studenten får fortløpende underveisvurdering under oppgaveskrivingen og kan forbedre arbeidet på bakgrunn av denne. Tilbakemeldinger benyttes som et ledd i læringsprosessen og som et grunnlag for veiledning til studenten om hva det må arbeides videre med.

Forutsetningen er også at det skal være en tettere dialog mellom faglærer og student om progresjon og utvikling i læringen, noe som innebærer at lærer og student går gjennom innholdet i arbeidskravene. Studenten skriver til slutt en refleksjon som skal inneholde beskrivelse av arbeid som er gjort, egen vurdering av arbeidet og synspunkter rundt egen progresjon og læring.

Studenten skriver til slutt en refleksjon som skal inneholde beskrivelse av arbeid som er gjort, egen vurdering av arbeidet og synspunkter rundt egen progresjon og læring.

Når sluttkarakter i emnet fastsettes, blir det gjort på grunnlag av en helhetlig vurdering av studenten. I tillegg til arbeidskrav vil da momenter som faglig interesse, deltakelse og aktivitet i timene og samarbeid med medstudenter og lærere bli vurdert.

Rollespill brukes som en arbeidsmetode gjennom flere emner i studiet. Metoden stimulerer til innlevelse, utfoldelse og praktisk trening på en eller flere praksissituasjoner der studentene skal oppøve samhandlingskompetanse i ulike situasjoner. Rollespill benyttes også som en pedagogisk forsterker av gjennomgått teori.

Gruppearbeid benyttes gjennom hele studietiden. Ved studiestart etableres basisgrupper på 4 – 6 studenter i hver gruppe. Gruppene vil kunne variere i sammensetning og størrelse gjennom studiet og har som hensikt å stimulere til tverrfaglig samarbeid, økt samhandling og

styrking av relasjonskompetansen. Gruppearbeid er obligatorisk og forpliktende. Gruppene må utarbeide en gruppekontrakt og de må føre logg og skrive refleksjon over egen læring.

Prosjektarbeid organiseres både som individuelt arbeid og gruppearbeid. Studenten velger selv problemstilling og følger retningslinjer for prosjekt. Studenten finner en avgrenset problemstilling knyttet til tema for det aktuelle emnet, som skal bygge på læringsutbytte, samt refleksjoner og erfaringer fra praksis. Underveisvurdering omfatter faglig innhold, kommunikasjon, samarbeid, problemløsning, rapportering, prosjektarbeidet som prosess og den helhetlige kompetansen. Sluttvurderingen skal knyttes til gruppas sluttrapport/ produkt og presentasjon. Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for arbeidskrav og hovedprosjekt.

7. Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og skal bidra til å styrke studentenes selvfølelse og motivasjon for egen utvikling. Studentene utvikler evnen til refleksjon samt at de opplever seg selv som en viktig del av virksomheten. Gjennom praksis skal studentene oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene. Praksis utgjør 20 % av samlet studietid, dvs. 300 timer over 10 uker. Det er satt av tid til en studiedag pr uke. For å nå læringsutbyttebeskrivelsene som utdanningsplanen omfatter, skal det legges til rette for at praksis gjennomføres etter at emne 2 er gjennomført. Videreutdanning innen livsstils- og kroniske sykdommer er et praktisk yrke som krever faglig kunnskaper.

Læringsutbyttebeskrivelsene danner utgangspunktet for vurdering i praksisperioden, i tillegg skriver studentene egne læringsutbyttebeskrivelser. Praksisutplassering kan skje i sykehjem, hjemmesykepleien, helsehus etc. Det forutsettes at studenten deltar aktivt i praksisfeltet, fravær utover 10 % fører til ikke bestått praksis. Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av praksis.

Læringsutbytte for praksis

Kunnskaper

- Studenten har kunnskap om pleie- og omsorgstilbudet, pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer, og praksisstedet spesielt.
- Studenten har kunnskap om andre yrkesgrupper på praksisstedet og deres eksterne samarbeidspartnere
- Studenten forstår betydningen av helsefremmende og forebyggende tiltak for mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer
- Studenten forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid og betydningen av at faglig kunnskap og ressurser benyttes på en best mulig måte

Ferdigheter

- Studenten kan anvende faglig og teoretisk kunnskap på praktiske problemstillinger som gjelder pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer innenfor pleie- og omsorgssektoren
- Studenten kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting tiltak for pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer
- Studenten kan anvende sin kunnskap om brukermedvirkning i praktisk arbeid rettet mot mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer

- Studenten kan finne fram til aktuelt fagstoff i faglitteratur, på nettsider og i fagtidsskrifter og fremstille dette slik at det belyser en yrkesfaglig problemstilling
- Studenten kan med utgangspunkt i eget faglig ståsted veilede, observere, kartlegge behov, planlegge, iverksette og evaluere tiltak og aktiviteter rettet mot mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer

Generell kompetanse

- Studenten har utviklet en etisk grunnholdning for hva det innebærer å ha livsstils- og kroniske sykdommer og hvordan dette kan virke inn på pasienten, pårørende og det sosiale nettverket i utøvelsen av yrket
- Studenten kan kommunisere profesjonelt og ta i bruk sin samhandlingskompetanse i arbeidet med mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer
- Studenten kan veilede og utføre helsefremmende arbeid som bidrar til å fremme pasientens ressurser og som ivaretar dennes selvfølelse, integritet og behov
- Studenten kan bygge relasjoner gjennom praktisk samarbeid med kolleger på egen arbeidsplass, samt med andre yrkesgrupper og etater som arbeider med aktuelle målgrupper for livsstils- og kroniske sykdommer
- Studenten har forståelse for yrkesetiske prinsipper i arbeidet med pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer

Læringsutbyttet skal operasjonaliseres av studenten i samråd med faglærer og praksisveileder.

Praksisplasser:

Fagskolen i Østfold har ansvar for at praksisplasser skaffes, og/ eller godkjenner alltid praksisplasser. Skolen har egen praksiskoordinator som har som oppgave å skaffe og vedlikeholde intensjonsavtaler i forhold til praksisplasser. Fagskolen i Østfold tilbyr veilederkurs til alle praksisveiledere både gjennom kurs på skolen og ute på arbeidsplassen.

Praksis kan gjennomføres på to måter:

1. Praksis gjennomføres på annet arbeidsted enn der studenten har sitt tilsetningsforhold. Praksisstedet skal være innen fordypningsområdet. Se «Retningslinjer for praksis med praksishefte»
2. Praksis gjennomført som utviklingsarbeid på egen arbeidsplass er aktuelt for studenter som har sitt daglige arbeid innen fagfeltet. Studentene må i praksisperioden gjøre et utviklingsarbeid på egen arbeidsplass.

Se retningslinjer for utviklingsprosjekt på egen arbeidsplass.

Veiledning i praksis:

Veiledning i praksis er en forutsetning for å oppnå utdanningens læringsutbytte og foregår kontinuerlig. Praksisstedet velger selv hvem som er praksisveileder. Kompetansen til veiledere i praksis kan variere, men skolen krever at disse har minimum samme utdanningsnivå som utdanningen. Praksisveiledere som ikke har veiledningskompetanse vil bli tilbudt veilederkurs for praksisveiledere, organisert av Fagskolen i Østfold.

Praksisveileder deltar sammen med faglærer fra skolen på minst 3 møter mellom praksissted og skole, oppstartsamtale, midtvurderings – og sluttvurderingssamtale. Disse møtene blir benyttet til:

- Veiledning i forhold til læringsutbytter
- Avklaring av forventninger

- Vurdering

Ved begge former for praksis blir studenten fulgt opp av skolens faglærer og praksisstedets veileder. Ved behov kan antallet veiledningstimer økes. I tillegg bør strukturert veiledning fra praksisveileder på arbeidsplassen foregå tilsvarende 1 timer pr. uke, i tillegg til den løpende behovsveiledningen. Formalisert veiledning og selvrefleksjon over tid bidrar til å tydeliggjøre den enkelte students personlige og faglige utvikling og som derigjennom bygger opp sin kompetanse innenfor fagområdet.

Arbeidskrav før/i praksisperioden:

- HHLR – kurs. Skolen tilbyr kurs i HHLR som er obligatorisk å gjennomføre innen praksisperiodens oppstart. Kurset er obligatorisk for alle utenom de som har gyldig HHLR kurs fra tidligere og kan fremlegge dokumentasjon på dette. Kurset består av:
 - Teoretisk e-læringskurs
 - Praktisk 4 timer kursdel (45 min x 4)
- Individuelt læringsutbytte for praksisperioden – leveres på fronter
- Individuelle refleksjonsnotat gjennom perioden – leveres på fronter
- Logg – oppbevares av student til bruk i veiledning

Arbeidskravene skal leveres på skolens læringsportal, fronter, innen gitt frist. Tilbakemelding fra faglærer på arbeidskrav, vil da skje via denne. Veiledning underveis kan foregå fysisk på studentens praksisplass eller via epost, telefon eller Microsoft Skype for business.

Fleksibilitet er viktig for at tilbudet til studenten skal være best mulig. Både student og veileder i praksis har alltid mulighet til å kontakte lærer og administrasjonen på nett via Microsoft Skype for Business, telefon, eller epost, i tillegg til den avtalte oppstartsamtales, midtvurderingen og sluttvurdering.

Forventninger til studenten:

- Gjøre seg kjent med kjent med praksisdokumenter og læringsutbyttebeskrivelser for praksis i studieplanen for studieretningen
- Skal utarbeide individuelle læringsutbytter for praksis og i samarbeid med faglærer og praksisveileder planlegge, oppsøke og benytte tilgjengelige læresituasjoner
- Holde praksisveileder fortløpende informert om hvilke læringsutbytter og områder studenten trenger spesielt fokus på
- Tilegne seg den faglige kunnskap som er aktuell på praksisstedet og nivå i utdanningen, og ut fra det planlegge og ta ansvar for egen læring og progresjon i praksis
- Klargjøre sitt behov for veiledning, ta initiativ og motta veiledning
- Sette seg inn i og følge arbeidslivet og praksisstedets regler og medvirke til et godt arbeidsmiljø
- Følge oppsatt vaktplan/turnus og følge veileders vakter i størst mulig grad
- Komme presis og følge arbeidsdagens lengde.
- Følge praksisstudiestedets retningslinjer for arbeidsantrekk
- Utføre og levere arbeidskrav til fastsatte frister
- Melde fravær til praksisstedet og faglærer

Se Håndbok for praksis.

8. Evaluering

Studiet evalueres både på emnenivå og skolenivå. Det er utarbeidet egne prosedyrer i skolens KS-system som ivaretar disse evalueringene

9. Vurdering

I alle studiets emner skal studenten arbeide med og levere arbeidskrav som omhandler sentrale temaer innenfor studiet. Vurderingen skal ta utgangspunkt i overordnet læringsutbytte og læringsutbytte for det enkelte emne og foregår både gjennom underveisvurdering og sluttvurdering. Underveisvurderingen skal være både muntlig og skriftlig og skal tilpasses i forhold til studentens kompetanse og behov. I tillegg vil studentens innsats og samarbeidsevne inngå i en helhetlig vurdering av studentens samlede kompetanse.

Hvert emne og eksamen blir vurdert med karakter og tabellen under gir en kvalitativ beskrivelse av de enkelte karaktertrinn. Karakter A er beste karakter og E er dårligst karakter for å best emnet/ eksamen. Karakter F innebærer at emnet/ eksamen ikke er bestått.

Vurderingsuttrykket *bestått* og *ikke bestått*.

De konkrete kravene til karakterene skal forankres i emnets læringsutbyttebeskrivelser. Generelle retningslinjer for disse karakterene er:

Bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull i deler av emnet. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektas ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har mangelfull kunnskap innen sentrale områder som inngår i emnet. Studenten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.

D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

9.1 Vurdering av praksis

Vurdering av studentens innsats i praksisperioden foregår kontinuerlig. Den fortløpende vurderingen skal ta hensyn til rammefaktorer for praksis, studiets læringsutbytte, veiledningens innhold og valg av læresituasjoner.

Praksisperioden gjennomføres over minimum 10 uker med veiledning på egen yrkesutøvelse, av kvalifiserte praksisveiledere og av faglærer. Veiledningen skjer i forhold til læringsutbyttet beskrevet i utdanningsplanen og studentens egne læringsutbyttebeskrivelser. I løpet av praksisperioden gjennomføres en underveisvurdering. Både underveisvurdering og sluttvurdering forholder seg til bestemte arbeidskrav knyttet til praksis, og oppsatte kriterier for praksis. Læringsutbyttebeskrivelsene for praksisperioden skal danne grunnlag for vurdering av bestått / ikke bestått praksisperiode. Praksis begynner med oppstartsamtaler med fokus på studieplanens og studentens egne læringsutbyttebeskrivelser. Halvveis i praksisperioden får studenten en underveisvurdering av faglærer og praksisveileder. Underveisvurderingen danner grunnlag for studentens videre arbeid og fordypning i perioden. Sluttvurdering avspeiler studentens læringsutbytte for hele praksisperioden. Tilbakemelding gis både skriftlig og muntlig i forhold til egne mål og vurderingskriterier. Ved fare for ikke bestått praksis, skal studenten få skriftlig varsel senest 14 dager før avtalt helevaluering. Fravær i praksisperioden på over 10 % medfører at det ikke er grunnlag for vurdering og praksis vil bli ikke bestått.

9.2 Mappevurdering

Mappevurdering er en metode for både underveisvurdering for læring og sluttvurdering av læring. Mappevurdering benyttes for å få bedre sammenheng og helhet i læringsprosessen. Studenten får fortløpende underveisvurdering under oppgaveskrivingen og kan forbedre arbeidet på bakgrunn av denne. Studentenes forutsetninger for å lære styrkes ved at det benyttes «vurdering for læring» som særlig har fire prinsipper som er sentrale i vurderingsarbeid som har til formål å fremme læring:

- Forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- Får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- Får råd om hvordan de kan forbedre seg
- Er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling

Vurdering for læring innebærer at faglærer bruker vurderingsinformasjon til å justere undervisningen underveis. På den måten tilpasses opplæringen etter studentenes læringsbehov.

Det innebærer en tett dialog mellom faglærer og student om progresjon og utvikling i læringen ved at lærer og student går gjennom innholdet i arbeidsmappa. Arbeidsmappa skal i tillegg til arbeidskravene, inneholde et refleksjonsnotat som med studentens egen

beskrivelse og vurdering av arbeidet, i tillegg skal synspunkter rundt egen progresjon og læring beskrives.

Når slutt karakter i emnet fastsettes, blir det gjort på grunnlag av en helhetlig vurdering av studentens oppnåelse av læringsutbyttet for emnet.

9.3 Kriterier for vurdering av skriftlige arbeidskrav

Arbeidskravene og hovedprosjektet vurderes i forhold til følgende kriterier:

Krav til faglighet og kunnskap – Besvarelsen skal vise at den oppfyller oppgavens læringsutbyttebeskrivelser. Besvarelsen skal beskrive relevant funksjons- og ansvarsområde for studiet og gjenspeile praktiske problemstillinger innen det aktuelle emnet. Studenten skal benytte relevant teori for å belyse og faglig begrunne oppgavens besvarelse. Besvarelsen skal vise at studenten kan finne frem i relevant litteratur og vise forståelse for dokumentert arbeid og kunnskapsbasert praksis

Metode – Besvarelsen skal ta utgangspunkt i et praktisk case/eksempel og vise evne til å finne relevant litteratur, bruke kilder i behandlingen av eget materiale og til å vise saklig kildekritikk. Oppgaven må være utført i samsvar med gjeldende etiske retningslinjer for oppgaveskriving, herunder korrekt bruk av kilder. Besvarelsen skal ha en form som samsvarer med skolens retningslinjer for oppgaveskriving.

Selvstendighet og drøfting - Besvarelsen skal vise selvstendige vurderinger og at temaet behandles saklig, kritisk og analytisk med drøfting av standpunkter og påstander. Sammenheng mellom teori og praksis skal belyses ved hjelp av praksiseksempler.

Originalitet - Besvarelsen må ikke ha påfallende likhet med andre besvarelser eller annet publisert materiale. Se retningslinjer for arbeidskrav og hovedprosjekt.

10. Eksamen

Eksamen er basert på hovedprosjektets rapport, er todelt og består av et individuelt oppsummeringsnotat og en muntlig eksaminasjon. Oppsummeringsnotatet skal inneholde faglige, konkrete resultater fra hovedprosjektet og en vurdering over resultater. I tillegg utleveres en utfordring/problemstilling som studenten skal belyse. Oppsummeringsnotatet skal være på 2000 ord +/- 10%, + tabeller, figurer og lignende. Oppsummeringsnotatet danner grunnlaget for den muntlige eksaminasjon. Den muntlige eksaminasjonen tar utgangspunkt i det skriftlige oppsummeringsnotatet og læringsutbyttebeskrivelsene studentene har satt for hovedprosjektet. Det gis en samlet karakter på eksamen hvor den muntlige delen veier tyngst dersom det er et språk mellom muntlig og skriftlig prestasjonsnivå. Oppsummeringsnotatet og muntlig eksaminasjon vurderes av en intern og en ekstern sensor. Sensor skal ha faglig kompetanse på lik linje med lærerne. Det kan rekrutteres sensorer fra den videregående skolen, andre fagskoler, høyskoler og det lokale næringslivet. Gjennomføring av muntlig del av eksamen er beskrevet i retningslinjer for eksamen.

10.1. Rett til begrunnelse og klage over karakterfastsetting

Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen ved avsluttet emne eller eksamen. Krav om begrunnelse må fremsettes innen én uke fra studenten fikk kjennskap til

karakteren, men likevel ikke mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om slik begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. En student kan klage skriftlig over karakteren innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Nærmere beskrivelse av forhold omkring begrunnelse og klage finnes i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Østfold § 4-3. *Rett til begrunnelse. Klage over karakterfastsetting.*

10.2 Klage over formelle feil ved eksamen

Etter §7 i fagskoleloven kan en student som har vært oppe til eksamen, prøve eller annet arbeid som bedømmes med karakter, klage over formelle feil. Klagebehandling er beskrevet i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Østfold § 4-2. *Klage over formelle feil ved eksamen.* Formelle feil kan være feil ved oppgaven, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensuren. Klage over formelle feil ved eksamen må framsettes innen 3 uker etter at studenten er eller burde være kjent med forholdet som begrunner klagen.

11. Dokumentasjon

11.1 Vitnemål

Etter fullført og bestått fagskoleutdanning i «Livsstils- og kroniske sykdommer» utstedes det vitnemål. På vitnemålet fremgår fagfelt og fordypning. Vitnemålet omfatter de emner som inngår i utdanningen med emnets omfang i studiepoeng og de karakterene som er oppnådd. Beskrivelse av hovedprosjektet vil også framgå. Vitnemålet merkes med begrepet *Vocational Diploma* (VD) med tanke på internasjonal bruk.

11.2. Karakterutskrift

Det utstedes karakterutskrift etter fullført emne. Etter fullført, men ikke bestått fagskoleutdanning utstedes det kompetansebevis.

12. Litteratur

Litteratur og fagstoff i utdanningen endrer seg i takt med forskning og utvikling innen fagfeltet. (Se vedlegg) For relevant litteratur i studiet henvises studenter til oppdaterte boklister på skolen hjemmeside, <http://fagskolen.ostfoldfk.no/>.

Vedlegg 1 Emnebeskrivelse

Emne 1: Felles innholdsdel

Emnekode	01HH13A
Omfang	14 studiepoeng
Innhold	Grunnelementer i helse- og sosialfagarbeidet og samfunnsfaglige emner.
Læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om studieteknikk, oppgaveskriving og IKT, prosjekt- og utviklingsarbeid, teori- og erfaringsbasert kunnskap• har kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter, livssyn og yrkesetiske prinsipper og retningslinjer knyttet til arbeid i helsevesenet• ar kunnskap om hva som kjennetegner begrepene verdier, yrkesetikk og taushetsplikt• har kunnskap om kommunikasjon, veiledning, brukermedvirkning, samhandling og konflikthåndtering knyttet til arbeid i helsevesenet• har kunnskap om begreper innen sosiologi og psykologi knyttet til enkeltindividet, familien og sosialt nettverk• har innsikt i lover og forskrifter som regulerer pasient- og brukerrettigheter, helsepersonells ansvar og plikter og kvaliteten på tjenestetilbud på kommunalt, regionalt og statlig nivå• har innsikt i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)• kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap vedrørende framtidens helsevesen, i henhold til pasienten i sentrum og den teknologiske utviklingen• forstår samfunnets og velferdsstatens utvikling, helse- og sosialpolitiske prioriteringer, samt organisering og finansiering av dagens helsevese <p>Ferdigheter Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kan anvende kunnskap om studieteknikk, oppgaveskriving og ikt, prosjekt og utviklingsarbeid, teori og erfaringsbasert kunnskap i studiet• kan anvende kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter og yrkesetiske retningslinjer til etisk refleksjon rundt praktiske og teoretiske problemstillinger i helsevesenet• kan anvende kunnskap om kommunikasjon og veiledning for å samhandle profesjonelt med pasienter, brukere, pårørende og kollegaer

	<ul style="list-style-type: none"> • kan anvende kunnskap innen sosiologi og psykologi til å motivere andre slik at han eller hun tar i bruk egne ressurser og opplever mestring • kan anvende kunnskap om gjeldende regelverk og kvalitetsrutiner for hms i planleggingen, gjennomføringen og dokumentasjonen av arbeidsoppgaver i helsetjenesten • kan finne informasjon og fagstoff om kvalitetssikring, internkontroll og dokumentasjon for å kunne delta i kvalitetsarbeid på arbeidsplassen. kan finne informasjon og fagstoff gjennom læring, studieteknikk og arbeidsformer for å løse oppgaver i studiet <p>Generell kompetanse Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse for yrkesetiske retningslinjer som regulerer yrkesutøvelsen innenfor helsetjenesten • har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom kommunikasjon og samhandling med brukere, pårørende, kollegaer og andre yrkesgrupper • kan bygge relasjoner og samarbeide slik at medarbeidere, kollegaer på tvers av fag, brukere og pårørende opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet • kan utføre arbeidet etter arbeidsplassens hms- rutiner for kvalitetssikring og internkontroll • kan utføre arbeidet med utgangspunkt i brukerens perspektiv, i tråd med prinsipper om brukermedvirkning og respekt for enkeltindividets verdi og verdighet
Tema	<p>1a. Arbeidsformer og metoder i studiet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studieteknikk, oppgaveskriving og IKT (Word, Excel, Outlook, læringsplattform) - Prosjekt og utviklingsarbeid - Teori og erfaringsbasert kunnskap - Refleksjon over egen læring og praksis - Helse- og sosialfagenes historie og utvikling <p>1b. Etikk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menneskesyn og menneskerettigheter - Livssyn - Verdier, verdioppfatninger og normer - Etikk og arbeidsmoral, etiske dilemmaer - Etisk refleksjon og refleksjonsmodeller - Yrkesetikk - Taushetspliktens etiske sider - Pasientsikkerhet og meldekultur - Forsvarlighet i arbeidet <p>1c. Kommunikasjon og samhandling</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjonsteori - Konflikthåndtering - Tverrkulturell samhandling og kommunikasjon - Samhandling i smågrupper og i organisasjoner - Relasjonskompetanse - Brukermedvirkning - Veiledningsteori og veiledning - Tverrfaglighet, samarbeid og teamarbeid - Yrkesidentitet og rolle (være profesjonell) <p>1f. Sosiologi og psykologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helse- og sosial ulikhet og kulturelt mangfold - Roller, makt og avmakt - Holdninger - Emosjoner, behov og motivasjon - Kriseteori og forsvarsmekanismer - Gruppepsykologi og gruppeprosesser <p>1e. Kommune- og spesialisthelsetjenesten i et samfunnsperspektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samfunnets og velferdsstatens utvikling, helsepolitiske prioriteringer - Levekår og folkehelse - Lovverket som regulerer helse- og sosialsektorens virkefelt - Helse- og sosialsektoren på kommunalt, regionalt og statlig nivå - Offentlig og privat ansvar og omsorg - Profesjonalisering i helse- og sosialsektoren - Finansiering av tjenestene og brukerbetaling - Innføring i kvalitetssikring, intern kontroll (forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten) og kvalitetsutvikling <p>1g. Innføring i framtidens helsevesen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teknologisk utvikling - Kliniske IKT-systemer – pasientsikkerhet - Nytt medisinsk teknisk utstyr - Somatikk og psykisk helsevern - Innføring i logistikk og forsyningsystemer - Oppgavedeling og samhandling - Prosedyreforståelse - Pasientforløp
Arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> • Individuell skriftlig oppgave • Gruppeoppgave med skriftlig og muntlig presentasjon • Individuell refleksjon over egen læring <p>Arbeidskravene er obligatoriske</p>

Vurdering	Formell vurdering av emnet med karakter A-F av arbeidsmappe og presentasjon av gruppearbeidet. Arbeidskravene er obligatoriske. <ul style="list-style-type: none"> • Individuelt arbeidskrav vurderes med karakter A-F • Arbeidskrav i gruppe med presentasjon vurderes til bestått/bestått • Refleksjonsnotat vurderes til bestått/ ikke bestått
Evaluering	Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av emnet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.
Litteratur	For relevant litteratur i studiet henvises studenter til oppdaterte boklister på skolen hjemmeside, http://fagskolen.ostfoldfk.no/

Emne 2: Livsstils- og kroniske sykdommer

Emnekode	01HH13B
Omfang	9 studiepoeng
Innhold	Emne 2 tar for seg sykdomsforståelse og behandling, pleie og omsorg for mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer og hva som fremmer og hemmer god helse i ulike livsfaser
Læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Har kunnskap om ressurser, mestring og livskvalitet og faktorenes påvirkning hos mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer• har kunnskap om forebygging, behandling, pleie og omsorg ved livsstils- og kroniske sykdommer <p>Ferdigheter Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kan anvende faglig kunnskap om livsstils- og kroniske sykdommer for å identifisere ressurser og individuelle behov hos pasienten og utfordringer i dennes miljø• kan anvende kunnskap om egenomsorg, ernæring, fysisk aktivitet og trening for å kunne vurdere og iverksette tiltak som fremmer helse og forbygger sykdom og funksjonsnedsettelse hos pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer• kan med utgangspunkt i eget faglig ståsted veilede, observere, kartlegge behov, planlegge, iverksette og evaluere tiltak og aktiviteter rettet mot mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer <p>Generell kompetanse Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har forståelse for hvordan en med utgangspunkt i funksjonsnivå ivaretar prinsipper om brukermedvirkning og mestring, og på en måte som møter behovet for meningsfull aktivitet for personer som har livsstils- og kroniske sykdommer• kan i samarbeid med andre faggrupper utvikle, bruke og tilpasse helsefremmende tiltak rettet mot mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer
Tema	<p>2a. Sykdomsforståelse</p> <ul style="list-style-type: none">– Ressurser hos pasienten– Mestring og mestringsstrategier– Opplevelse av livskvalitet for den enkelte– Livsstils- og kroniske sykdommers påvirkning på helse og funksjon– Pasientens opplevelse av funksjonsnedsettelse i et helhetlig perspektiv (fysisk, psykisk og åndelig, miljømessig og sosialt)

	<ul style="list-style-type: none"> – Flersyklighet og sammensatte behov – Ensomhet og isolasjon – Sorg, krise og tapsreaksjoner <p>2b. Behandling, pleie og omsorg ved sykdom</p> <ul style="list-style-type: none"> – Planlegging og iverksetting av pasientrettede tiltak – Tilrettelegge og veilede om <ul style="list-style-type: none"> • Ernæring • Aktivitet – fysisk og mental • Egenomsorg – Støtte og utføre nødvendig helsehjelp for pasienten – Bidra til at pasienten opprettholder eller forbedrer sitt funksjonsnivå
Arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> • Individuell oppgave • Gruppearbeid med skriftlig og muntlig fremføring • Individuell refleksjon over egen læring <p>Arbeidskravene er obligatoriske for å få endelig karakter i emnet.</p>
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> • Formell vurdering av individuell oppgave, karakter A-F. • Gruppearbeid og muntlig presentasjon vurderes til bestått/ ikke bestått • Refleksjonsnotat vurderes til bestått/ ikke bestått
Evaluering	<p>Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av emnet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.</p>
Litteratur	<p>For relevant litteratur i studiet henvises studenter til oppdaterte boklister på skolen hjemmeside, http://fagskolen.ostfoldfk.no/</p>

Emne 3: Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid

Emnekode	01HH13C
Omfang	16 studiepoeng
Innhold	Emne 3 tar for seg sammenhengen mellom livsstil og sykdom, forståelse for den nye pasientrollen og hvordan man kan aktivisere og motivere til helsefremmende arbeid og forebygge sykdom.
Læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om begrepene aktiv omsorg, folkehelse, livsstil, funksjonsnedsettelse, helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid• har innsikt i rettigheter knyttet til individuell plan og hvordan en slik plan kan bidra til en helhetlig og kontinuerlig tjenesteyting for pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer• har innsikt i regelverket som regulerer brukermedvirkning• har kjennskap til hvilke yrkesgrupper, frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner som arbeider innen livsstils- og kroniske sykdommer• har kjennskap til hvordan kommunale og spesialisthelsetjenester til pasienter med livsstils- og kroniske sykdommer er organisert• har kunnskap om veiledning, tverrfaglig samarbeid og nettverksbygging i arbeidet med mennesker som er målgruppen for å få livsstils- og kroniske sykdommer• kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om livsstils- og kroniske sykdommer ved å søke veiledning hos andre fagpersoner, bruke aktuelle nettsider og lese relevant fagstoff• forstår betydningen av helsefremmende og forebyggende tiltak for mennesker med livsstils- og kroniske sykdommer <p>Ferdigheter Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kan anvende relevant lovverk og forskrifter og de fire grunnprinsippene for helsetjenesteetik; respekt for pasientens selvbestemmelse, velgjørenhet, ikke skade og rettferdighet• kan anvende sin kunnskap om brukermedvirkning i praktisk arbeid rettet mot mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer• kan anvende verktøy for å kartlegge selvstendighet, mestring og behov for bistand for mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer

	<ul style="list-style-type: none"> • kan anvende individuell plan som verktøy i arbeidet med et helhetlig tilbud for personer som har livsstils- og kroniske sykdommer • kan finne fram til aktuelt fagstoff i faglitteratur, på nettsider og i fagtidsskrifter og fremstille dette slik at det belyser en yrkesfaglig problemstilling <p>Generell kompetanse Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utviklet en etisk grunnholdning og forståelse for hva det innebærer å arbeide med mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer og som kommer til uttrykk ved at arbeidet utføres faglig forsvarlig • kan kommunisere profesjonelt og ta i bruk sin samhandlingskompetanse i arbeidet med mennesker som har livsstils- og kroniske sykdommer
Tema	<p>3a. Den nye pasientrollen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Den nye pasientrollen – Sammenheng mellom livsstil og sykdom – Individuell plan og aktiv deltagelse <p>3b. Livsstil og helse – helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> – Livsstil og helse - helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid. – Å leve med kroniske sykdommer. – Habilitering og Rehabilitering – Empowerment - selvorganisert selvhjelp – Brukermedvirkning – Aktiv omsorg – Samfunnsdeltakelse – Ernæring – Fysisk aktivitet og trening – Intellektuell og mental aktivitet – Sosialt nettverk og nettverksarbeid – Helse i plan – pasientens omgivelser <p>3c. Etiske utfordringer</p> <ul style="list-style-type: none"> – Yrkesetiske utfordringer – Personlige etiske utfordringer – Virksomhetens etiske retningslinjer – verdigrunnlag – Utfordringer i forhold til tverrfaglighet og samhandling mellom tjenestene <p>3d. Livsløystfremmende prosesser i sykdomsforløpet</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mestringsstrategier

	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til å hjelpe pasienten til selv å flytte grenser mot en egenopplevelse av god helse - Aktiv deltagelse og kreativitet for bedring av egen helse - Fremme livslyst og arbeidslyst - Mot til å møte utfordringer - Kunne veilede og motivere pasienten til læring og endring som gir mestring - Gleden og humorens betydning for pasientens livssituasjon <p>3e. Habilitering og Rehabilitering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helhetlig menneskesyn - Rehabilitering - og habiliteringsprosessen - Undervisning, veiledning og rådgivning, individuelt og i grupper - Hvordan motivere pasienten til læring og endring som gir mestring - Hjelpemidler og tilpasning - Nye arbeidsmønstre, alternative framgangsmåter og arbeidsteknikker - Tilrettelegging av omgivelsene i hjem, nærmiljø. - Likemannsarbeid og selvhjelpsgrupper - Bruker- og interesseorganisasjoner <p>3f. Teknologi i helse og omsorgstjenestene (omsorgsteknologi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teknologiske hjelpemidler - Etikk og bruk av teknologiske hjelpemidler - Aktuelle hjelpemidler for pasientgruppen - Hvilke prosedyrer gjelder for søknad om hjelpemidler og hvordan skal bruker gå fram for å fremme sine krav - Administrative datasystemer som bedrer informasjons- og arbeidsflyten i omsorgstjenesten
Arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektoppgave som gjennomføres i gruppe med tilhørende muntlig presentasjon • Individuelt oppsummeringsnotat knyttet til prosjektoppgaven • Individuell refleksjon over egen læring <p>Arbeidskravene er obligatoriske for å få endelig karakter i emnet.</p>
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> • Formell vurdering av individuell oppgave, karakter A-F • Gruppearbeid og muntlig presentasjon, karakter A/F • Refleksjonsnotat vurderes til bestått/ ikke bestått
Evaluering	<p>Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av emnet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.</p>
Litteratur	<p>For relevant litteratur i studiet henvises studenter til oppdaterte boklister på skolen hjemmeside, http://fagskolen.ostfoldfk.no/</p>

Emne 4: Organisering, system og ledelse

Emnekode	01HH13D
Omfang	7 studiepoeng
Innhold	Innholdet i emne 4 tar for seg organisering og ledelse, kommunikasjons- og veiledningsferdigheter.
Læringsutbytte	<p>Kunnskaper Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• har innsikt i ulike pasientforløp og kunnskap om aktørenes roller og ansvar• har kunnskap om tverrfaglig og flerfaglig samarbeid, om saksbehandling og om koordinering av helsetjenester• har kunnskap om ledelse, medarbeiderskap og organisasjonskultur i virksomheter i helse- og omsorgssektoren• har kunnskap om familieomsorg og frivillig arbeid• har kunnskap om veiledning og pedagogiske prinsipper• har innsikt i kunnskapsbasert praksis og kjennskap til omsorgsforskning• har kunnskap om utviklingsarbeid og kan oppdatere sin kunnskap om nasjonale planer, utviklingsprosjekter og innovasjon i helse- og omsorgssektoren• forstår at en velfungerende helsetjeneste bidrar til verdiskapning i samfunnet <p>Ferdigheter Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kan anvende kunnskap om veiledning og pedagogiske prinsipper til å informere og veilede brukere og pårørende• kan anvende kunnskap om medarbeiderskap og organisasjonskultur for å bidra til et godt arbeidsmiljø• kan anvende metoder eller verktøy for etisk refleksjon i samarbeid med kollegaer• kan kartlegge observasjoner, bruke IKT i dokumentasjon og rapportering i helse- og omsorgssektoren• kan anvende velferdsteknologi i utviklingsarbeid• kan anvende relasjonskompetanse i samarbeid med pasient, pårørende og nettverk <p>Generell kompetanse Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kan bygge relasjoner med kollegaer, og på tvers av avdelinger og etater i samarbeid om tjenestetilbud i helse- og omsorgssektoren• kan bidra til å utvikle arbeidsmetoder og tjenestetilbud på arbeidsplassen, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon

Tema	<p>4a. Aktører i pasientforløpet</p> <ul style="list-style-type: none"> – Familieomsorg – Hjemmebaserte og integrerte tjenester – Lovregulerte og tilrettelagte boliger – Institusjonsbaserte tjenester – Specialisthelsetjeneste – Frivillige organisasjoner <p>4b. Organisering og samhandling mellom aktørene i pasientforløpet</p> <ul style="list-style-type: none"> – Samhandling og koordinering av tjenestetilbudene – Samarbeid mellom tjenestene – Samhandlingsmodeller – Organisering og ledelse – Aktører og deres roller i pasientforløpet – Organisering og ansvars- og rollefordeling mellom 1. og 2. linjetjenesten og private aktører – Pasientforløp og samhandling i overgangene mellom aktørene – Nettverksorganisering – Flerfaglig samarbeid – Lokale samarbeids avtaler og modeller <p>4c. Yrkesutøvelse og arbeidsverktøy</p> <ul style="list-style-type: none"> – Yrkesrolle og identitet – Relasjonskompetanse og gruppeprosesser – Kultur mangfold og yrkesutøvelse – Arbeidskultur, kreativitet og endringsvilje – Individuell plan – Pasient og pårørendeskoler – E- helse – Saksbehandling – Kontinuerlig kvalitetsforbedring i samarbeid og utførelse av tjenestene – Kunnskapsbasert praksis som metode og verktøy for kvalitetsforbedring – Kompetansemobilisering og det å benytte ny kompetanse <p>4d. Kommunikasjon og veiledning</p> <ul style="list-style-type: none"> – Veiledningskompetanse – Helsepedagogikk – Kompetanseutvikling – innhente – vite hvor en finner - og kunne nytte informasjon – Organisasjonsutvikling – Metoder for faglig veiledning – Grunnleggende pedagogiske prinsipper – Etisk refleksjon – Dialogisk kompetanse
Arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> • Individuell skriftlig oppgave

	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppeoppgave med tilhørende muntlig presentasjon • Individuelt refleksjonsnotat om egen læring <p>Arbeidskravene er obligatoriske og gir grunnlag for emnekarakter</p>
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> • Formell vurdering av individuelle arbeidskrav med karakter A-F • Gruppearbeid og muntlig presentasjon vurderes til bestått/ ikke bestått • Refleksjonsnotat vurderes til bestått/ ikke bestått
Evaluering	<p>Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av emnet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.</p>
Litteratur	<p>For relevant litteratur i studiet henvises studenter til oppdaterte boklister på skolen hjemmeside, http://fagskolen.ostfoldfk.no/</p>

Emne 5: Hovedprosjekt

Emnekode	01HH13E
Omfang	14 studiepoeng
Innhold	<p>Dette emnet er et obligatorisk fordypningsarbeid. Tema for fordypningen skal være praksisrettet, og konkret knyttet til praksis og et eller flere temaer i utdanningens emner. Studentene skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis. Hovedprosjektet skal gjennomføres i grupper på 4 – 6 studenter.</p>
Læringsutbytte	<p>Kunnskaper Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om prosjekt som arbeidsmetode for å løse utfordringer i yrkesfeltet knyttet til livsstils- og kroniske sykdommer • har kunnskaper innenfor et selvvalgt fordypningstema innen fagfeltet knyttet til livsstils- og kroniske sykdommer • forstår sin faggruppes betydning i yrkesfeltet og kan drøfte sammenhengen mellom teori og praksis innen fagfeltet livsstils- og kroniske sykdommer • har innsikt i relevante lover, forskrifter og planverk som gjelder fagfeltet knyttet til livsstils- og kroniske sykdommer <p>Ferdigheter Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kartlegge en situasjon innenfor fagfeltet knyttet til livsstil- og kroniske sykdommer, identifisere en faglig problemstilling og behov for iverksetting av tiltak • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for fordypningsoppgavens problemstilling • kan anvende faglig kunnskap innen fagfeltet livsstils- og kroniske sykdommer på en teoretisk problemstilling <p>Generell kompetanse Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av arbeidet innen fagfeltet livsstils- og kroniske sykdommer • kan utføre arbeidet etter utvalgte målgrupper innen fagfeltet livsstils- og kroniske sykdommer sitt behov • har forståelse for yrkesetiske prinsipper i sitt arbeid i innenfor fagfeltet livsstils- og kroniske sykdommer og etiske retningslinjer i forhold til skriftlige arbeider
Arbeidskrav	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig prosjektarbeid i gruppe på 7.500 ord +/- 10 % • Presentasjon av prosjektarbeidet • Logg

Vurdering	Formell vurdering av skriftlig prosjektarbeid og presentasjon. Karakter A-F
Litteratur	For litteratur knyttet til emnet henvises studenten til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, http://fagskolen.ostfoldfk.no/